

ISSN
2547-989X

Sinop Üniversitesi
Sosyal Bilimler Dergisi

Araştırma Makalesi

Sinop Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 7 (2), 1419-1454

Geliş Tarihi:20.08.2023 Kabul Tarihi: 19.09.2023

Yayın: 2023 Yayın Tarihi: 15.10.2023

<https://doi.org/10.30561/sinopusd.1346803>

<https://dergipark.org.tr/sinopusd>

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ MÜZİKSEL BEĞENİ EĞİTİMİNDE ŞİİR TERAPİ UYGULAMA MODELİNDEN YARARLANABİLİR MİYİZ? BİR PROGRAM ÖNERİSİ

Esra YÜCESAN*

Öz

Bu araştırma şiir terapi uygulama modelinden yararlanılarak okul öncesi öğretmen adaylarının müziksel beğeni eğitimine yönelik örnek bir eğitim-öğretim programı sunmayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda okul öncesi öğretmen adaylarının müzik beğenisinin geliştirilmesine yönelik olarak öncelikle tanıtımı amaçlanan eserlerin belirlenmesi ve sonrasında bu eserlerin yer aldığı şiir terapi uygulama modeli temelli müziksel beğeni eğitimi programı planlanması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda araştırma kapsamında okul öncesi öğretmen adaylarına Türk müziği'nin güncel nitelikli örneklerinin tanıtımı amaçlanmıştır; gençler tarafından tanınırlığı ve eserlerinin söz niteliği göz önünde bulundurularak program içeriğinde Türk müziği söz yazarı ve bestecilerinden Nadir Göktürk'e ait eserlerin tanıtımına yer verilmiştir. Program kapsamında tanıtılacak olan eserler belirlenirken özellikle sözleri bakımından şiir terapi uygulama modeli kapsamında değerlendirilebilecek anlam derinliğine sahip eserler olmalarına, ek olarak bu eserlerin söz içeriklerinin okul öncesi öğretmen adaylarının ilgisini çekebilecek konuları kapsamalarına özen gösterilmiştir. Bu doğrultuda sanatçıya ait eserler içinden 'arkadaşlık, aşk, duygusal iç görü, yaşam sorumlulukları' gibi konuları kapsayan 5 eser seçilmiştir. Seçilen eserlerin tanıtımını içeren okul öncesi öğretmenlerine yönelik 6 oturum süreli şiir terapi uygulama modeli temelli müziksel beğeni eğitimi programı tasarlanmıştır. Araştırma bulguları doğrultusunda okul öncesi öğretmen adaylarının; Nadir Göktürk'e ait seçilmiş müzik eserlerini aktif katılım göstererek tanıyabilmeleri, bu eserler ile duygudaşlık geliştirerek eserlerin söz derinliklerini fark edebilmeleri, bu eserlerin estetik değerlerini kavrayabilmeleri ve böylece müziksel beğeni gelişimi sağlayabilmeleri açısından şiir terapi uygulama modeli temelli müziksel beğeni eğitimi programının katkı sağlayıcı niteliklere sahip olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müziksel Beğeni Eğitimi, Öğretmen Yetiştirme, Şiir Terapi, Okul Öncesi Dönem.

*Dr. Öğr. Üyesi, Sinop Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, esrayucesan@sinop.edu.tr <https://orcid.org/0000-0001-6657-6086>

Can We Benefit From Poetry Therapy Practice Model in Musical Appreciation Education of Pre-School Pre-Service Teachers? A Program Proposal

Abstract

This research aims to develop an exemplary educational program for pre-school pre-service teachers' musical appreciation training by utilizing the poetry therapy practice model. In this context, it is aimed to first identify the works which intend to promote the musical taste of pre-school pre-service teachers, and then plan a musical appreciation training program based on the poetry therapy practice model in which these works are included. In this regard, within the scope of the research, it is aimed to introduce current quality examples of Turkish music to pre-school pre-service teachers. Considering his recognition among young people and the lyrical nature of his works, the program content included the works of Nadir Gökçürk, one of the Turkish music songwriters and composers. While selecting the works to be introduced within the scope of the program, it is paid attention to ensure that the works have a depth of meaning that could be evaluated within the scope of the poetry therapy practice model, especially in terms of their lyrics, and that the lyrical contents of these works covered topics that would be of interest to pre-school pre-service teachers. Accordingly, five works covering topics such as 'friendship, love, emotional insight, and life responsibilities' were selected from the artist's works. A 6-session poetry therapy practice model-based musical appreciation training program was designed for preschool pre-service teachers, which includes the introduction of selected works. In line with the research findings, it is found out that the musical appreciation training program based on the poetry therapy practice model has contributing aspects for pre-school pre-service teachers in terms of 'being able to recognize the selected musical works of Nadir Gökçürk by active participation, to realize the lyrical depth of the works by developing empathy, to understand the aesthetic values of these works and to display musical taste improvement.

Keywords: Musical Taste Education, Teacher Training, Poetry Therapy, Early Childhood

1. Giriş

Bireyin, yaşamının her döneminde devam eden çok boyutlu gelişim süreçleri değerlendirildiğinde, bu süreçler içinde okul öncesi dönemin ne derece önemli ve etkili olduğu, her geçen gün sayısı artan bilimsel araştırmalarla ortaya koyulmaktadır. Temiz'e göre (2006) okul öncesi dönemin, insan yaşamında en duyarlı ve en hızlı geçirilen dönem olduğu söylenebilir. Doğumdan sonra yaşamın ilk yıllarında alınan eğitimin, bireyin yaşamı boyunca başarıları üzerinde önemli etkileri vardır. Okul öncesi dönem 0-6 yaş dönemi olarak ifade edilmektedir. Bu dönem, öğrenme-

nin en yoğun olduğu, yeteneklerin ve alışkanlıkların en hızlı şekilde geliştiği ve biçimlendiği süreci kapsamaktadır. Bireyin yaşamında bu derece önemli yere sahip olan okul öncesi dönemin, bireyin çok boyutlu gelişimi açısından en doğru şekilde değerlendirilmesi nitelikli bir okul öncesi eğitimi ile mümkün olabilir. Geçmişten günümüze dek dünya genelinde yapılan araştırmalar göstermektedir ki okul öncesi dönemde verilen eğitimler içinde müzik eğitiminin, bireyin çok boyutlu gelişimine olumlu katkıları vardır (s. 193). Bu nedenle erken yaşlarda çocukların müziğe olan ilgileri işlenmelidir. Çocukların bu süreçlerde doğru, iyi ve zevkle müzik yapmaları, sahip oldukları bazı müzikal becerilerin geliştirilmeleri, şarkı söyleme ve çalgı çalmaya yönelik gereksinimi ortaya çıkarması, onlara verilecek iyi bir ‘kulak-ses eğitimi’ ile müzik zevki edinmelerinin desteklenmesi ve güzel bir müziği anlama kabiliyetlerinin geliştirilmesi, okul öncesi dönem müzik eğitimi önemli kılmalıdır (Ürfioğlu, 1989, s. 6). Türkiye’de devlet okulları bünyesinde bu önemli müzik eğitimi sürecini okul öncesi öğretmenleri yürütmektedir. Kendilerine tanımlanan bu görev elbette büyük bir sorumluluğu da beraberinde getirmektedir. Çünkü nitelikli bir okul öncesi dönem eğitimi ve bu kapsamda nitelikli bir müzik eğitimi ancak mesleki olarak donanımlı okul öncesi öğretmenleri ile mümkün olabilir. Bu durum okul öncesi öğretmenlerinin mesleki eğitim süreçlerinde almış oldukları müzik eğitimi de önemli kılmalıdır.

Okul öncesi öğretmen adaylarının meslek öncesi almış oldukları lisans öğrenimleri kapsamında katılım gösterdikleri müzik alanına ilişkin çeşitli dersler mevcuttur(Bkz. Yükseköğretim Kurulu[YÖK], 2018). Seçmeli dersleri de kapsayan bu dersler içinde, alan eğitimi zorunlu dersi olarak ‘Erken Çocuklukta Müzik Eğitimi’ dersi ile (içerik bakımından incelendiğine) okul öncesi öğretmen adaylarının okul öncesi dönem müzik eğitimi süreçlerini en doğru şekilde yürütebilmeleri için mesleki yetkinlik kazanmalarının amaçlandığı görülmektedir. Bununla birlikte adı geçen ders, yalnızca ‘3 teorik ders saati’ olarak tanımlanmıştır(Bkz. YÖK, 2018, s. 2,8). Sun ve Seyrek (1998) okul öncesi dönem müzik eğitimi uygulama konularını çocuk-

lara şarkı öğretimi, tartım eğitimi, kulak ve ses eğitimi, müzik dinleme, müzikli dramtizasyon ve müzik köşesi oluşturma olarak yedi başlık altında tanımlamaktadır(s. 43-107). Konu başlıkları göz önünde bulundurulduğunda bu alanlara yönelik çalışmaların tamamının uygulama becerisi gerektirdiği görülmektedir. Bu doğrultuda okul öncesi öğretmen adaylarının bu alanlara dönük uygulama becerileri olmadan okul öncesi dönem müzik eğitimi süreçlerinde başarılı olmalarının pek de mümkün olmayacağı düşünülebilir. Sun ve Seyrek (1998) tarafından aktarılan okul öncesi dönem müzik eğitiminin uygulama konuları içinde, farklı yöntemlerin kullanılması ile gerçekleştirilecek ‘müzik dinleme’ uygulamaları (s. 95-99) diğer uygulama konuları gibi okul öncesi dönem çocuklarının müziksel gelişimleri açısından büyük önem taşımaktadır. Öyle ki bu uygulamalar çocukların müziksel beğenilerinin oluşmasına yönelik temellerin atıldığı süreçleri kapsamaktadır. Sun ve Seyrek (1998) müzik dinleme uygulamalarının çocukların beğeni gelişimlerini desteklemesi açısından son derece yararlı olduğuna vurgu yapmaktadır (s. 95). Ek olarak bu uygulamalar, çocukların farklı türlerde müziklerle tanışmalarını sağlayacağından, onların müzik kültürü edinmelerini de destekleyecek niteliktedir. Bu bağlamda çocukların müziksel beğeni eğitimi süreçlerini planlayacak ve yürütecek olan okul öncesi öğretmen adaylarının müziksel beğeni eğitimleri de önem kazanmaktadır.

YÖK 2007 yılı okul öncesi öğretmenliği lisans programında, alan eğitimi zorunlu dersi olan ‘Müzik Eğitimi I’ dersi konuları içinde okul öncesi öğretmen adaylarının müziksel beğeni eğitimlerine dönük olarak ‘Ülkemizdeki ve dünyadaki müzik türlerinin ve çalgılarının tanıtımı ve özellikleri’ konu başlığına rastlanmaktadır (YÖK, 2007, s. 20). Ancak bu konu başlığı, halen uygulanmakta olan YÖK 2018 yılı programı kapsamında ders içeriğinden kaldırılmıştır (YÖK, 2018, s. 8). Bu doğrultuda okul öncesi öğretmen adaylarının müziksel beğenilerinin geliştirilmesi için zorunlu alan dersi dışında yapılandırılacak, uygulama dersleri içeren seçmeli derslere ya da ders dışı ek sanat etkinliklerine ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

Günay & Özdemir (2006) müzik beğenisinin eğitimi için amaçları;

“Tüm müzik türlerine ve çeşitlerine açık olabilme,

Müzik seçmesini ve dinlemesini öğrenebilme,

Müzik beğenisinin geliştirilmesinde sesini ve çalgısını kullanmayı öğrenebilme,

Müzik dinleme alışkanlığını sistematik olarak elde edebilme,

Müzik beğenisini kuramsal bilgilerle zenginleştirebilme,

Partiturdan müzik izleyebilme,

Giderek daha seçkin müzik örneklerine yönelebilmeye,

Müzikle doruk yaşantılar geçirebilme,

Müzikle yücelmeyi öğrenebilme,

Müzik aracılığı ile insan değerlerini geliştirebilme” olarak sıralamaktadır (s. 77). Günay ve Özdemir (2006) tarafından bu amaçlar ışığında müzik beğenisinin eğitiminde ilgili materyallerin seçiminin belirlenmesi ve bu alana yönelik genel bir görüşün ortaya koyulabilmesi hedeflenmiştir (s. 76). Akyürek (2019) tarafından üniversite öğrencileri ile gerçekleştirilen çalışma sonuçları öğrencilerin müziksel beğenilerinin oluşmasında çoğunlukla aldıkları eğitim, aile ve arkadaş çevresinin etkili olduğunu ortaya koymuştur (s. 2057). Benzer şekilde Sun ve Seyrek (1998) çocukların müzik beğenilerinin eğitim, aile ve çevrenin etkileriyle geliştirilebileceğine vurgu yapmaktadır (s. 38). Peery ve Peery (1986) tarafından 45 anaokulu çocuğu ile gerçekleştirilen çalışma Sun ve Seyrek’ in (1998) görüşlerini destekler niteliktedir. Araştırma kapsamında çocuklar deney ve kontrol grupları olarak iki gruba ayrılmıştır. Deney grubu ile 10 aylık bir süreçte okul öncesi eğitim programı ve öğretici müzik dinleme etkinlikleri gerçekleştirilmiştir. Deney süreci öncesi ve sonrasında uygulanan test sonuçları deney grubuna dahil olan çocukların klasik müziği beklenmeyen bir farkla sevdiğini ortaya koymuştur (Akt. Erdal, 2009, s. 190). Alan yazın göstermektedir ki müziksel beğenin gelişiminde aile, sosyal çevrenin yanı

sıra eğitim çalışmalarının da etkisi söz konusudur. Bu hususta Akyürek (2019) gerek mesleki gerekse genel müzik eğitimi süreçlerinde estetik, müzikal tercihler ve beğeni gibi konulara daha fazla yer verilmesini önermektedir. Ayrıca müzik beğenisinin geliştirilmesi amacı ile başta müzik eğitimcisi adaylarına yönelik olmak üzere çeşitli ek müzik etkinliklerinin düzenlenmesini önermektedir. Bu etkinliklerin müzik beğenisinin gelişimine ek olarak estetik anlayışın artırılmasına da katkı sağlayabileceğine vurgu yapmaktadır (s. 2058). Sun ve Seyrek (1998) de müziksel beğeni eğitiminin bilgili, bilinçli ve sistemli bir eğitsel çabayı gerektirdiğine değinmektedir (s. 38).

Okul öncesi dönem müzik eğitimi süreçlerinde farklı uygulamalı yaklaşımlara yer veriliyor olsa da (Bkz. Sun ve Seyrek, 1998, s. 95-98) çoğunlukla nitelikli müzik eserlerinin profesyonel yorumlarının dinlenmesi etkinlikleri ile gerçekleştirilen müziksel beğeni eğitimi uygulamaları, güncel yaklaşımlardan faydalanarak dinleyicilerin aktif katılımının sağlandığı öğretim süreçlerine dönüştürülebilir. Çünkü tıpkı diğer öğrenme alanlarında olduğu gibi müziksel beğeni eğitimi uygulamalarında da öğrenciler için ilgi çekici ve verimli öğretim yaklaşımlarının kullanımına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda terapi amaçlı gerçekleştirilen uygulamalara ek olarak sanat eğitimi çalışmalarında da faydalanılan şiir terapi uygulama modeli (Bkz. Mazza, 2012; Mazza & Hayton, 2013; Yücesan & Şendurur, 2018) müzik eğitimi uygulamalarında da yararlanılabilecek nitelikleri ile göze çarpmaktadır.

“Şiir terapinin temelleri çeşitli terapötik ortamlarda şiirin kullanılmasının farklı etkilerinin keşfedilmesi ve değerlendirilmesi ile gelişmiştir” ve “terapötik koşullarda dil sanatlarının kullanılması şeklinde tanımlanır” (Mazza, 2014, s. 29, 171). Öz saygı geliştirmede, öz güven geliştirmede, stresi azaltmada, sürekli öfkenin azaltılmasında, hayatı ve yaşantıları anlamlandırmada, güven duygusunun gelişiminde, yaratıcılığın gelişiminin desteklenmesinde şiirden yararlanılabilmektedir. Alan yazında tüm bu amaçlar doğrultusunda çocukların, ergenlerin ve yetişkinlerin özel ihtiyaçlarına yönelik yapılandırılmış çalışmalara, uygulama örneklerine ve araştırmalara yer verilmektedir (Baker & Mazza, 2004; Chan, 2003; Demir, 2022; Gregory,

2011; Loew, 2002; Mazza, 2012; 2014; Mazza & Hayton, 2013; Springer, 2006; Yücesan, 2016). Sanat eğitimi çalışmaları kapsamında da yararlanılan şiir terapi uygulama modeli Mazza (2014) tarafından aşağıda yer verilen üç tarzda açıklanmaktadır:

“Terapiye edebiyatın katılmasını içeren kuralcı/yenilikçi tarz,

Terapide danışan yazısını içeren dışavurumcu/yaratıcı tarz,

Öykü anlatma, ritüel ve metafor kullanımını içeren sembolik/törenselle tarz”.

Mazza’ya (2014) göre bu üç tarz, insan deneyiminin bilişsel, duyuşsal ve davranışsal alanlarını ele alma potansiyeline sahiptir (s. 49-57).

Bu üç tarz içinde özellikle [‘var olan şiirlere’ ek olarak] ‘popüler müzik şarkı sözlerinden’ yararlanmayı mümkün kılan ‘kuralcı/yenilikçi tarz’, müzik eğitimcilerine müziksel beğeni eğitimi süreçlerinde yararlanabileceği ilgi çekici ve işlevsel bir başlangıç noktası sunmaktadır.

Kuralcı/yenilikçi tarzda kullanılan ‘var olan şiirlerin okunması ve katılımcıların bu şiirlere tepki vermelerini sağlamak’ şiir terapide kullanılan en yaygın tekniklerden biridir. Katılımcılara popüler şarkıların sözlerini sunmak ya da şarkılar dinletmek de bu tekniğin bir başka biçimidir. Bu uygulamalar süresince katılımcıların paylaşılan şiir veya şarkı sözü hakkında konuşmaları sağlanabilir. Katılımcılar bu şiir veya şarkı sözü içinde kendilerini etkileyen dizeleri fark ederler ve bu dizelerin kendileri için ne anlam ifade ettiğini tanımlarlar. Böylece yaşadıkları duygu durumları ile şarkı veya şiirin anlamı arasındaki ilişki, katılımcıların kendilerini anlamalarını, iç görü kazanmalarını sağlar (Mazza, 2014, s. 50-52). Ek olarak dışavurumcu/yaratıcı tarz ve sembolik/törenselle tarz’ içinde yer alan tekniklerle birlikte bir şarkı veya şiire ait sözler katılımcılarla birlikte geliştirilebilir, değiştirilebilir, farklı formlara (hareket/dans, resim vb.) dönüştürülebilir. Müzikal açıdan bakıldığında bu süreçlerin; bir şarkının derinlemesine incelendiği, dinleyicinin kişisel duygu durumu ile şarkı arasındaki bağı fark ettiği, bu farkındalığı yine estetik yollar aracılığı ile

(yaratıcı yazı, yaratıcı hareket/dans, resim vb. sanatsal ifade biçimleri) ifade ettiği muazzam bir akışı ortaya koyduğu düşünülebilir.

Sildir ve Sümer' e (2017) göre formal eğitim hayatına güçlü bir başlangıç yapmak gelecekteki eğitim kademelerini de olumlu yönde etkileyebilecek bir güce sahiptir (s. 275,276). Bu açıdan bakıldığında çocukların, müziksel beğenilerinin hızla oluşmaya ve gelişmeye başladığı erken dönemde müzik eğitimlerini yeterli mesleki donanıma sahip okul öncesi öğretmenleri ile yürüttüklerinde, gelecek yıllarda edinecekleri müzikal becerileri için de sağlam bir zemin oluşturabilecekleri söylenebilir. Elbette bu durum, okul öncesi öğretmen adaylarının (meslek yaşamlarında yürütecek oldukları müzik eğitimi süreçlerinde çocuklara katkı sağlayabilmeleri için) müziksel beğeni alanında da belirli düzeyde donanıma sahip olmalarını gerektirmektedir. Sun ve Seyrek' e (1998) göre öğretmenler farklı yetkinliklerin yanı sıra müzikle ilgili genel kültüre, bildiklerini uygulamaya aktarma gücüne dair ne kadar çok birikime sahip olursa, öğrencilerinin müzik beğenisini geliştirme konusunda da aynı derecede başarılı olabilirler (s. 39). Alan yazın göstermektedir ki okul öncesi öğretmen adaylarının kişisel müzikal bilgi ve becerilerinin geliştirilmesine ek olarak mesleki gelişmelerinin desteklenmesi açısından müziksel beğenilerinin geliştirilmesi önemlidir. Bu doğrultuda araştırma kapsamında, meslek yaşamları süresince öğrencileri ile müzik eğitimi süreçlerini yürütecek olan okul öncesi öğretmen adaylarının müziksel beğeni gelişmelerini desteklemeye yönelik bir 'şiiir terapi uygulama modeli temelli müziksel beğeni eğitimi programının tasarlanması' amaçlanmıştır. Buna yönelik olarak program kapsamında tanıtılması hedeflenen eserlerin seçilmesi ve bu eserlerden yararlanarak müziksel beğeni eğitiminin genel amaçları doğrultusunda okul öncesi öğretmen adaylarına dönük şiiir terapi uygulama modeli temelli müziksel beğeni eğitimi ders uygulamalarının planlanması amaçlanmıştır.

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Okul öncesi öğretmen adaylarına yönelik ‘şiir terapi uygulama modeli temelli müziksel beğeni eğitimi programının’ tasarlanmasının amaçlandığı bu araştırma nitel bir araştırmadır. Marshall ve Rossman (1999) nitel araştırma yapan araştırmacının üç temel konuyu dikkate alması gerektiğine değinmektedir. Öncelikle araştırmacı, böyle bir araştırmanın ilgili alanda önemli olduğuna ve alan yazına katkı getireceğine dair okuyucuyu ikna edecek ve araştırmaya temel oluşturacak kuramsal çerçeveyi açık şekilde belirtmelidir. İkinci olarak araştırmacının esnek, yapılabılır ve sistematik bir araştırma stratejisi oluşturması gerekmektedir. Son olarak araştırmacı tarafından araştırmanın, okuyucunun anlayabileceği şekilde anlamlı ve tutarlı bir doküman haline getirilerek sunulması gerekmektedir (Akt. Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 81). Bu çalışma, Marshall ve Rossman (1999) tarafından yukarıda aktarılan hususlar (Akt. Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 81) doğrultusunda nitel bir araştırma olarak tasarlanmıştır.

2.2. Çalışma Grubu

Bu araştırma kapsamında tasarlanan okul öncesi öğretmen adaylarına yönelik şiir terapi uygulama modeli temelli müziksel beğeni eğitimi programında yer alan uygulamaların sağlıklı şekilde yürütülebilmesi ve bu bağlamda programdan en üst düzeyde verim alınabilmesi için, programın 10 okul öncesi öğretmen adayı ile yürütülmesi önerilmiştir.

3. Bulgular

3.1. Şiir Terapi Uygulama Modeli Temelli Müziksel Beğeni Eğitimi Programında Tanıtılan Eserler

Okul öncesi öğretmen adaylarının müziksel beğeni eğitimini amaçlayan ‘şiir terapi uygulama modeli temelli yapılandırılmış müziksel beğeni eğitimi programı’, öğretmen adaylarının Türk Müziği bestecilerinden Nadir Gökçürk’ ün ve eserlerinin

tanıtımını hedefleyen 6 oturum süreli müzik ders etkinliklerini kapsamaktadır. Nadir Göktürk Türkiye’de tanınırlığı yüksek müzik eserlerinin söz yazarı ve bestecisidir. Eserlerini herhangi bir müzik türü içinde sınıflandırmadığını belirten Göktürk (2023) araştırmacı tarafından kendisi ile gerçekleştirilen e-posta yazışmasında şarkılarında ‘söz’ unsuruna çok önem verdiğini dile getirmiştir. Buna yönelik olarak kendisi ile gerçekleştirilen e-posta yazışmasının bir kısmına aşağıda yer verilmiştir;

(...) Ben kendi şarkılarımı, müzik açısından belli bir türde kategorize etmedim hiç. Bu, müzik bilimcilerinin işi bence. Onun için bu konuda size yardımcı olamayacağım. Sadece şu kadarını söyleyebilirim: Ben müzik yaparken önceliğimde hep Anadolu müziği vardır. Ama, onunla sınırlı değilimdir, kapım bütün dünya müziklerine sonuna kadar açıktır. Onun dışında, yazdığım şarkılar genellikle sözlüdür. Ve bir anlamda da, şarkılarımda, söz daha öncelikli bir konumdur. Yani, temel unsur 'söz'dür benim şarkılarımda. Tabii bunun devamı olarak da 'söz müzik uyumu' esastır. Çok sayıda da, çeşitli şairlerin şiirleri üzerine yazdığım müzikler vardır. Zaten bu durum da, bir anlamda, şarkılarda söze verdiğim önemin göstergesidir. Bu konuda, piyasada çokça rastladığım örneklerde, hep, bir müzik yapıp, üzerine bir şiir oturtma şeklinde işlere rastladığım için, bu konuyu özellikle vurgulamak istedim (Nadir Göktürk, araştırmacı tarafından kendisi ile gerçekleştirilen kişisel görüşme, 11 Temmuz 2023).

Nadir Göktürk kendisi ile gerçekleştirilen e-posta yazışmasında müziğini bir tür içinde tanımlamadığına değinmektedir. Bununla birlikte birçok eseri geniş bir dinleyici kitlesine sahip, özgün(kendine özgü) yapıda, güncel ve popülerdir. Bu doğrultuda sanatçının araştırmacı tarafından program kapsamında tanıtımı amaçlanan eserleri değerlendirilirken, bu eserlerin sahip oldukları müzikal ve sözlü yapının/dilinin güncelliği, eser kayıtlarında yer verilen enstrüman çeşitliliği ve keskin sınırları olan herhangi bir müzikal kalıba bağlı olmadan geliştirilmiş olmaları ile Nadir Göktürk’ün Türk Müziği alanında tamamlamış olduğu müzik öğrenimi süreci göz önünde bulundurularak net bir sınıflandırma yapılmaksızın bu eserlerin günümüzde güncel ve popüler olan, özgün(kendine özgü) nitelikte Türk Müziği eserleri içinde

yer alıyor oldukları düşünülmüştür. Ve program kapsamında da seçilen eserler bu boyutta ele alınmıştır. Bu doğrultuda farklı yıllarda yayınlanan albümlerde yer alan beş farklı eseri eğitim programına dahil edilmiştir.

Program kapsamında tanıtılması amaçlanan eserlerin seçimi yapılırken, Günay ve Özdemir (2006) tarafından ortaya konulan müzik beğenisinin eğitimi amaçları (s. 77) ışığında bu eserlerin söz gücünün yüksek olmasına dikkat edilmiştir. Seçilen eserlerin sözleri itibariyle şiir terapi uygulama modeli kapsamında kullanılan teknikler ile uyum sağlayabilecek nitelikte olmalarına, söz içerikleri bakımından okul öncesi öğretmen adaylarının ilgisini çekebilecek konuları ele alıyor olmalarına özen gösterilmiştir. Bu doğrultuda Göktürk'ün arkadaşlık, dostluk, aşk, duygusal iç görü, yaşam sorumlulukları gibi konuları kapsayan 'Aşıkçı' (2013a), 'Eksik Bir Şey' (2005), 'Eski Arkadaş'(2010), 'Yaramaz' (2013b) ve 'İstanbul' (2003) isimli eserlerinin tanıtımına yer verilmiştir. Sanatçı, eserlerinde sözlere verdiği önemi e-posta yazışmasında vurgulamaktadır. Sanatçının (e-posta yazışma sürecinde belirttiği üzere) çok sayıda değerli şiirin bestelenmesine dönük müzik çalışmalarının da olması göz önünde bulundurulduğunda, müziğinde sözlere verdiği önem açıkça görülmektedir. Bu bağlamda seçilen eserlerin söz gücünün yüksekliğinin, bu eserleri şiir terapi uygulama modeli kapsamında kullanılabilir kılacağı düşünülmüştür.

3.2. Şiir Terapi Uygulama Modeli Temelli Müziksel Beğeni Eğitimi Programı

Okul öncesi öğretmen adaylarına yönelik olarak hazırlanan şiir terapi uygulama modeli temelli müziksel beğeni eğitimi programı tasarlanırken Günay ve Özdemir (2006) tarafından aktarılan müziksel beğeni eğitiminin amaçları (s. 77) ışığında belirlenen program kazanımları ile tanıtımı amaçlanan eserler eğitim bilimleri program geliştirme alanında uzman bir akademisyen ile paylaşılmış, önerileri doğrultusunda kazanımlara yönelik gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Ardından programın altı oturum süreli olacak şekilde şiir terapi uygulama modeli temelli içeriği tamamlanmıştır.

Uygulamalar, her bir oturum için (uygulama süresi grup dinamiğine göre esnek bırakılması kaydı ile) 45 dk. + 45 dk. = 2 ders saati süreli planlanmıştır. Ders etkinlikleri Mazza (2014) tarafından aktarılan şiir terapi uygulama modelinden (alıcı ve kurallı tarz; yaratıcı ve dışavurumcu tarz ve sembolik törensel tarz) (s. 49-59) yararlanılarak modelin eğitimsel amaçlı kullanılması ile yapılandırılmış ve şiir terapi uygulama modeline dönük başlıklar altında açıklanmıştır.

1.Oturum

Katılımcılar: Okul öncesi öğretmen adayları (10 kişi)

Konu: Tanışma

Süre: 45+45 dk.

Kazanımlar:

Şarkıların söz değerlerini fark eder.

Şarkılara yönelik duygularını yaratıcı yollarla ifade eder.

Araç-Gereçler:

Yazı çalışması için yeterli sayıda kâğıt, kalem ve silgi.

Uygulama

Ders, katılımcılar ile çember şeklinde oturarak selamlaşma ile başlatılır. Öncelikle eğitim programının amacı ve içeriği okul öncesi öğretmen adaylarına kısaca tanıtılır. Ardından tanışma etkinliğine geçilir.

Yaratıcı/Dışavurumcu Tarz (Bkz. Mazza, 2014, s. 53,54,55).

Tanışma etkinliğine yönelik olarak grubu oluşturan okul öncesi öğretmen adaylarının kendileri hakkında 6 satırdan oluşan bir hikâye yazmaları istenir. Yaratıcı yazı çalışması tamamlandığında her bir katılımcı hikayesini paylaşmak üzere desteklenir.

Yaratıcı/Dışavurumcu Tarz (Bkz. Mazza, 2014, s. 53,54,55).

Tanışma etkinliğinin ardından katılımcılar ile şarkılar hakkında sohbet edilir. Şarkıların yaşamlarında nasıl bir yer edindikleri, şarkılardan yaşamlarının hangi anlarında-dönemlerinde yararlandıkları, şarkıların söz ve müzik değerleri üzerine konuşulur. Sonrasında biçimlendirilmiş şiir grupla paylaşılarak yaratıcı yazı çalışmasına geçilir;

Şarkıların rengi

Şarkıların sesi

Şarkılar gibi

Şarkıların tadı

Şarkıların kokusu

Şarkılar bana hissettiriyor.

Tüm katılımcıların şiirlerini yazmaları için gereken zamanın tanınmasına özen gösterilir. Yaratıcı yazı çalışmaları tamamlandığında her bir katılımcının şiirini paylaşması için imkân tanınır. Dersi bitirmek üzere son etkinliğe geçilir.

Yaratıcı/Dışavurumcu Tarz (Bkz. Mazza, 2014, s. 53,54,55).

Dersi tamamlamak üzere çember konumunda oturulur ve her bir katılımcının derse yönelik, kendi duygularına vb. durumlara yönelik geri bildirimleri grup tarafından dinlenir. Son olarak her bir katılımcının bu ders için bir günlük oluşturması istenir. Tüm katılımcıların günlüklerini doldurmaları için gerekli zaman tanınır. Yaratıcı yazı etkinliğinin tamamlanmasının ardından bir sonraki derste görüşmek üzere vedalaşarak ders sonlandırılır.

2.Oturum

Katılımcılar: Okul öncesi öğretmen adayları (10 kişi)

Konu: ‘Aşıkçı’

Süre: 45+45 dk.

Kazanımlar: Nitelikli müzik eserlerini dinlemenin estetik değerini fark eder.

Nitelikli müzik eserlerinden yola çıkarak kendisini yaratıcı yollarla ifade eder.

Araç-Gereçler: Yazı çalışması için yeterli sayıda kâğıt, kalem ve silgi.

Uygulama

Ders, katılımcılar ile çember şeklinde oturarak selamlaşma ile başlatılır.

Kuralcı/Yenilikçi Tarz (Bkz. Mazza, 2014, s. 50,51,52,53).

Söz ve müziği sanatçı Nadir Göktürk'e ait olan 'Aşıkçı' (Göktürk, 2013a) isimli şarkı, program yürütücüsü tarafından seslendirilir. Ardından şarkı sözleri, okul öncesi öğretmen adayları ile paylaşılır (Bu aşamada kullanılmak üzere şarkı sözlerinin her bir katılımcı için yazılı olarak çoğaltılması önerilmektedir). Katılımcıların şarkı sözleri içinde dikkatlerini çeken, kendileri için anlamlı olduğunu düşündükleri bölümler hakkında paylaşımda bulunmalarına fırsat tanınır, bunlara dair konuşulur.

“AŞIKÇI

Eski sevgilileri kapıya bırakın,

Âşıkçı geldi hanım.

Kalp kırıklarınızı çöpe atın,

Aşıkçı geldi hanım.

Gözlerinize güzel bakarım,

Saçlarınıza güller takarım,

Ellerinize dokunup yakarım,

Âşıkçı geldi hanım.

Önce aşk şarabından içerim,

Sonra sevip sevip kaçarım,

Kalbinize derin yara açarım,

Âşıkçı geldi hanım.

Hayallerinizi itinayla yamarım,

*Tepeden turnağa aşkla boyarım,
Yalanlarınıza kanmış gibi yaparım,
Âşıkçı geldi hanım.*

*Düşlerinize girip gezerim,
Hem kalp hem ok çizerim,
Her isme akrostiş yazarım,
Âşıkçı geldi hanım (Göktürk, 2013a).*

Sembolik/Törenselleşen Tarz (Bkz. Mazza, 2014, s. 55,56,57).

Katılımcıların ikili gruplar oluşturması sağlanır. ‘Aşk’ ikili gruplar halinde yaratıcı hareket/dans doğaçlaması ile anlatmaları istenir. Buna yönelik çalışma yapabilmeleri için gerekli zamanın tanınmasına özen gösterilir. Gruplar hazır olduğunda sunumları tüm katılımcılar tarafından izlenir.

Yaratıcı/Dışavurumcu Tarz (Bkz. Mazza, 2014, s. 53,54,55,75).

Katılımcılar ‘grup şiiri’ hakkında bilgilendirilir. Ardından ‘Aşk’ temalı bir grup şiiri yazmaları için desteklenir. Grup şiiri tamamlandığında gönüllü katılımcılar tarafından seslendirilir.

Bir sonraki etkinlik için çember konumunda oturulur ve sanatçı Nadir Göktürk katılımcılara tanıtılır. Sanatçının ‘Aşıkçı’ (Göktürk, 2013a) eserinin araştırılması ödev olarak verilir.

Yaratıcı/Dışavurumcu Tarz (Bkz. Mazza, 2014, s. 53,54,55).

Ders sonu değerlendirme aşamasında her bir katılımcının derse yönelik, kendi duygularına vb. durumlara yönelik geri bildirimleri grup tarafından dinlenir. Ardından tüm katılımcıların bu ders için oluşturmuş olduğu günlüğünü doldurması için gerekli zaman tanınır. Yaratıcı yazı etkinliğinin tamamlanmasının ardından bir sonraki derste görüşmek üzere vedalaşarak ders sonlandırılır.

3.Oturum

Katılımcılar: Okul öncesi öğretmen adayları (10 kişi)

Konu: ‘Eksik Bir Şey’

Süre: 45+45 dk.

Kazanımlar:

Nitelikli müzik eserlerinde yer alabilecek özelliklere sahip yaratıcı metin oluşturur.

Nitelikli müzik eserleri aracılığı ile yaşantılarını anlamlandırır.

Araç-Gereçler:

Eski dergi yaprakları, makas, yapıştırıcı, yazı çalışması için yeterli sayıda kâğıt, kalem ve silgi.

Uygulama

Ders, katılımcılar ile çember şeklinde oturarak selamlaşma ile başlatılır.

Kuralcı/Yenilikçi Tarz (Bkz. Mazza, 2014, s. 50,51,52,53).

Söz ve müziği sanatçı Nadir Göktürk’e ait olan ‘Eksik Bir Şey’ (Göktürk, 2005) isimli şarkı, program yürütücüsü tarafından seslendirilir. Ardından şarkının sözleri okul öncesi öğretmen adayları ile paylaşılır(Bu aşamada kullanılmak üzere şarkı sözlerinin her bir katılımcı için yazılı olarak çoğaltılması önerilmektedir). Katılımcıların şarkı sözleri içinde dikkatlerini çeken, kendileri için anlamlı olduğunu düşündükleri bölümler hakkında paylaşımda bulunmalarına fırsat tanınır, konuşulur.

“EKSİK BİR ŞEY

Eksik bir şey mi var hayatımda?

Gözlerim neden sık sık dalıyor?

Eksik bir şey mi var hayatımda?

Gökyüzü bazen ciğerime doluyor.

*Öyle bir şey ki bu, kolay anlatamam,
Atsan atılmaz, satsan satamam,
Eksik bir şey mi var, anlayamam,
Bak çayım sigaram, her şeyim tamam.*

*Kalksam duraktan dolmuş gibi,
Arka koltukta unutulmuş gibi,
Terliklerimle gelsem sana,
Sonunda aşkı bulmuş gibi (Göktürk, 2005).*

Kuralcı/Yenilikçi (Bkz. Mazza, 2014, s. 50,51,52,53) ve **Yaratıcı/Dışavurumcu Tarz** (Bkz. Mazza, 2014, s. 53,54,55).

Şarkıya ait sözlerin bir kısmı katılımcılar ile paylaşılır ve bu sözleri kendi duygu ve düşüncelerinden ilham alarak tamamlamaları istenir;

Eksik bir şey mi var hayatımda? Neden?
Eksik bir şey mi var hayatımda? Neden?
Öyle bir şey ki bu

Tüm katılımcılara yaratıcı yazı çalışması için gereken zamanın tanınmasına özen gösterilir. Yaratıcı yazı çalışmaları tamamlandığında her bir katılımcının paylaşımı için imkân tanınır ve paylaşımlar tüm grupla dinlenir.

Sembolik/Törenselleşen Tarz (Bkz. Mazza, 2014, s. 55,56,57).

Katılımcılara;

-Ne olsaydı yaşamınızda eksik olan şey veya şeyler tamamlanabilirdi? Sorusu yöneltilir ve geri bildirimleri dinlenir. Ardından katılımcılardan bu sorunun cevabını oluşturan durum/nesne temalı bir resim yapmaları istenir. Bu çalışmada çeşitli dergilerin sayfalarını kullanarak (sayfaları küçük parçalara ayırarak kesip yapıştırma ya da dergi görsellerini bütün olarak kullanmak üzere kesip yapıştırma gibi) resim yapılabilir. Resimler tamamlandığında derslik panosunda tüm gruba sergilenebilir.

Yaratıcı/Dışavurumcu Tarz (Bkz. Mazza, 2014, s. 53,54,55).

Ders sonu değerlendirme aşamasında her bir katılımcının derse yönelik, kendi duygularına vb. durumlara yönelik geri bildirimleri grup tarafından dinlenir. Ardından tüm katılımcıların bu ders için oluşturmuş oldukları günlüklerini doldurmaları için gerekli zaman tanınır. Yaratıcı yazı etkinliğinin tamamlanmasının ardından oturumda adı geçen eserin araştırılması ödev olarak verilir ve bir sonraki derste görüşmek üzere vedalaşarak ders sonlandırılır.

4.Oturum

Katılımcılar: Okul öncesi öğretmen adayları (10 kişi)

Konu: ‘Eski Arkadaş’

Süre: 45+45 dk.

Kazanımlar:

Nitelikli müzik eserleri aracılığı ile duygularını fark eder

Nitelikli müzik eserleri aracılığı ile yaşantılarını anlamlandırır.

Araç-Gereçler: Resim kâğıdı, ip yumakları, makas, yapıştırıcı, yazı çalışması için yeterli sayıda kâğıt, kalem ve silgi.

Uygulama

Ders, katılımcılar ile çember şeklinde oturarak selamlaşma ile başlatılır

Kuralcı/Yenilikçi Tarz (Bkz. Mazza, 2014, s. 50,51,52,53).

Söz ve müziği sanatçı Nadir Göktürk’e ait olan ‘Eski Arkadaş’ (Göktürk, 2010) isimli şarkı program yürütücüsü tarafından seslendirilir. Ardından şarkı sözleri, okul öncesi öğretmen adayları ile paylaşılır (Bu aşamada kullanılmak üzere şarkı sözlerinin her bir katılımcı için yazılı olarak çoğaltılması önerilmektedir). Katılımcıların şarkı sözleri içinde dikkatlerini çeken, kendileri için anlamlı olduğunu düşündükleri bölümler hakkında paylaşımda bulunmalarına fırsat tanınır, konuşulur.

“ESKİ ARKADAŞ

*Eski arkadaş eski araba gibi,
Arıza yapar ama yolda bırakmaz.
Teker patlatır, su kaynatır,
Yoldan çıkar ama yolda bırakmaz.*

*Bittimiydi güzel günlerin?
Salya sümük koşacak bir kucak,
Gözyaşlarını dökcek bir yatak,
Seni eski günlere uçuran bir salıncak,
İstersen...*

*Eğer bir gün koparsa film,
Kadere küskün kaçacak bir yer,
Hayattan yorgun yumuşak bir minder,
Yeni sevdalara açılan bir defter,
İstersen... (Göktürk, 2010).*

Yaratıcı/Dışavurumcu Tarz (Bkz. Mazza, 2014, s. 53,54,55).

Katılımcılardan eski arkadaşları (dostları) ile geçirdikleri özel zamanları ve bu zamanlara dair duygularını 6 satırdan oluşan bir hikâye ile yazıya aktarmaları istenir. Yaratıcı yazı çalışması tamamlandığında her bir katılımcının hikayesini paylaşması için gerekli imkân sağlanır.

Kuralcı/Yenilikçi (Bkz. Mazza, 2014, s. 50,51,52,53) **ve Yaratıcı/Dışavurumcu Tarz** (Bkz. Mazza, 2014, s. 53,54,55).

Şarkıya ait sözlerin bir kısmı katılımcılar ile paylaşılır ve bu sözleri kendi duygu ve düşüncelerinden ilham alarak tamamlamaları istenir;

Eski arkadaş gibi
..... hissettiriyor.

Tüm katılımcıların yaratıcı yazı çalışması tamamlandığında dizeler birbirine eklenerek bir grup şiiri haline getirilir. Grup şiiri gönüllü katılımcılar tarafından seslendirilir.

Sembolik/Törenselleşme (Bkz. Mazza, 2014, s. 55,56,57) ve **Yaratıcı/Dışavurumcu Tarz** (Bkz. Mazza, 2014, s. 53,54,55).

Katılımcılara;

-Eski arkadaşınızı (dostunuzu) bir nesne ile ya da sembol ile anlatacak olsaydınız bu ne olurdu? sorusu yöneltilir ve yanıtlarını resmetmeleri istenir (Bu çalışmada resim kâğıdı üzerine iplerin yapıştırılması ile resim yapmaları istenebilir). Resimler tamamlandığında sınıf panosunda sergilenir.

Ardından tüm katılımcıların bu ders için oluşturmuş olduğu günlüğünü doldurması için gerekli zaman tanınır. Adı geçen geçen eserin araştırılması ödev olarak verilir ve bir sonraki derste görüşmek üzere vedalaşarak ders sonlandırılır.

5.Oturum

Katılımcılar: Okul öncesi öğretmen adayları (10 kişi)

Konu: ‘Yaramaz’

Süre: 45+45 dk.

Kazanımlar:

Nitelikli müzik eserleri aracılığı ile duygularını fark eder.

Yaşamın içinde dinlemiş olduğu nitelikli müzik eserlerinden örnekler verir.

Araç-Gereçler:

Yazı çalışması için yeterli sayıda kâğıt, kalem ve silgi.

Uygulama

Ders, katılımcılar ile çember şeklinde oturarak selamlaşma ile başlatılır.

Kuralcı/Yenilikçi Tarz (Bkz. Mazza, 2014, s. 50,51,52,53).

Söz ve müziği sanatçı Nadir Göktürk'e ait olan 'Yaramaz' (Göktürk, 2013b) isimli şarkı program yürütücüsü tarafından seslendirilir. Ardından şarkı sözleri, okul öncesi öğretmen adayları ile paylaşılır (Bu aşamada kullanılmak üzere şarkı sözlerinin her bir katılımcı için yazılı olarak çoğaltılması önerilmektedir). Katılımcıların şarkı sözleri içinde dikkatlerini çeken, kendileri için anlamlı olduğunu düşündükleri bölümler hakkında paylaşımında bulunmalarına fırsat tanınır, konuşulur.

“YARAMAZ

*Ah ben çok yaramaz oldum,
Yerimde duramaz oldum,
Sabah akşam iş miş para pul,
Artık düş müş kuramaz oldum.
Ah ben çok yaramaz oldum,
Halimi göremez oldum,
Bu son deyip her şişede,
Kararımda duramaz oldum,
Dizip dizip şişeleri,
Kararımda duramaz oldum.*

*Ah ben çok yaramaz oldum,
Aşkta karar veremez oldum,
Sevmek sevilmeğe mühim değil,
Güzel çirkin aramaz oldum.
Öğretmenim darılmasın,
Güzel çirkin aramaz oldum.*

*Uçtum ustam kanat takıp Galata'dan,
Seyrettim âlemi,
Düştüme ustam Kuledibi'nin de dibine,
Seyretti âlem beni.*

*Ah ben çok yaramaz oldum,
Çimenleri falan korumaz oldum,
Artık Tahran Lübnan umurumda değil,
Anneleri bile aramaz oldum* (Göktürk, 2013b).

Yaratıcı/Dışavurumcu Tarz (Bkz. Mazza, 2014, s. 53,54,55).

Katılımcılara;

Nadir Göktürk ile yakın arkadaş/dost olsaydınız bu şarkıyı dinledikten sonra kendisine neler söylemek isterdiniz? Kendisini ‘bu şarkıya yönelik olarak, kişiliğine yönelik olarak’ nasıl takdir ederdiniz? Kendisini nasıl motive ederdiniz? Soruları yöneltilir ve düşünceleri için gereken zaman tanınır. Ardından Nadir Göktürk’e tüm bunlara yönelik bir mektup yazmaları ve mektubun sonunda Nadir Göktürk’e kendisini iyi hissettireceğini düşündükleri bir şarkı önerisinde bulunmaları istenir. Yazı çalışması tamamlandığında her bir mektup grupta paylaşılır. Mektuplarda önerilen şarkılar hakkında sohbet edilir.

Sembolik/Törenselleşen Tarz (Bkz. Mazza, 2014, s. 55,56,57) ve **Yaratıcı/Dışavurumcu Tarz** (Bkz. Mazza, 2014, s. 53,54,55).

Katılımcılardan kendilerini ‘yaramaz’ hissettikleri zamanlara dair bir hareket doğaçlaması yapmaları istenir. Bu çalışma ‘bedeninle ard arda üç poz oluşturma’ ile sınırlandırılabilir. Tüm katılımcıların hareket doğaçlamalarını sergilemeleri için gereken destek verilir.

Ardından tüm katılımcıların bu ders için oluşturmuş olduğu günlüğünü doldurması için gerekli zaman tanınır. Adı geçen geçen eserin araştırılması ödev olarak verilir ve bir sonraki derste görüşmek üzere vedalaşarak ders sonlandırılır.

6.Oturum

Katılımcılar: Okul öncesi öğretmen adayları (10 kişi)

Konu: ‘İstanbul’

Süre: 45+45 dk.

Kazanımlar:

Nitelikli müzik eserlerinin estetik değerini savunur.

Nitelikli müzik eserlerini seslendirir.

Araç-Gereçler:

Resim kâğıdı, boya kalemleri, makas, yazı çalışması için yeterli sayıda kâğıt, kalem ve silgi.

Uygulama

Ders, katılımcılar ile çember şeklinde oturarak selamlaşma ile başlatılır.

Kuralcı/Yenilikçi Tarz (Bkz. Mazza, 2014, s. 50,51,52,53).

Söz ve müziği sanatçı Nadir Göktürk’e ait olan ‘İstanbul’ (Göktürk, 2003) isimli şarkı program yürütücüsü tarafından seslendirilir. Ardından şarkı sözleri, okul öncesi öğretmen adayları ile paylaşılır (Bu aşamada kullanılmak üzere şarkı sözlerinin her bir katılımcı için yazılı olarak çoğaltılması önerilmektedir). Katılımcıların şarkı sözleri içinde dikkatlerini çeken, kendileri için anlamlı olduğunu düşündükleri bölümler hakkında paylaşımında bulunmalarına fırsat tanınır, konuşulur.

‘‘İSTANBUL

*İstanbul İstanbul dedim sana geldim,
İstanbul İstanbul geldim de ne buldum?*

*Anam ayırmazdı benden gözünü,
Söylemişti dinlemedim sözünü.
Yıllardır unuttum artık yüzünü,
Beni ne dertlere saldın İstanbul
Beni ne dertlere saldın İstanbul*

*Bir ateş buldum, yandım yakıldım,
Esti geçti rüzgarına kapıldım.
Bir o yana, bir bu yana yıkıldım,
Hayallerim vardı çaldın İstanbul.
Ne ümitle geldim, ama ne buldum,
Hani taş toprağın altın İstanbul.*

*İstanbul İstanbul dedim de geldim,
Bu koca şehirde ben yalnız kaldım.
Bir o yana, bir bu yana yıkıldım,
Hayallerim vardı çaldın İstanbul.
Ne ümitle geldim, ama ne buldum,
Hani taş toprağın altın İstanbul.*

*İstanbul İstanbul diye özendim,
Beyaz mermerlere yattım uzandım.
Çalış çalış üç-beş kuruş kazandım,
Onu da elimden aldın İstanbul,
Çalış çalış üç-beş kuruş kazandım,
Beni ne dertlere saldın İstanbul.*

*Bir o yana, bir bu yana yıkıldım,
Hayallerim vardı çaldın İstanbul.
Ne ümitle geldim, ama ne buldum,
Hani taş toprağın altın İstanbul (Göktürk, 2003).*

Yaratıcı/Dışavurumcu Tarz (Bkz. Mazza, 2014, s. 53,54,55,75).

‘İstanbul’ kelimesi tahtaya yazılır. Katılımcılardan ‘İstanbul’ kelimesinin kendilerinde neleri çağrıştırdığını bir kelime ile belirtmeleri istenir. Tüm çağrışım kelimeleri ‘İstanbul’ kelimesinin çevresine yazılır. Ardından bu kelimeleri tekrar gözden geçirmeleri istenir ve bir grup şiiri yazmaları için gereken destek ve

zaman sağlanır. Her bir katılımcının katkı sağladığı grup şiiri tamamlandığında gönüllü öğrenciler tarafından seslendirilir.

Sembolik/Törenselle (Bkz. Mazza, 2014, s. 55,56,57) **ve Yaratıcı/Dışavurumcu Tarz** (Bkz. Mazza, 2014, s. 53,54,55).

Katılımcılardan İstanbul güzergahına bir uçak bileti tasarlamaları istenir. Bu bilete istedikleri tarihi ekleyebilecekleri belirtilir. Bu uçak biletinin bir hediyesi olarak İstanbul’da dinleyici olarak katılabilecekleri bir konser olduğu ve bu konser hakkında bilgileri de (hayal güçleri doğrultusunda) uçak biletinin arkasına eklemeleri gerektiği söylenir. Çalışmalar tamamlandığında bilet bilgileri ve hediye konser etkinliği bilgileri grupla paylaşılır.

Ardından tüm katılımcıların bu ders için oluşturmuş olduğu günlüğünü doldurması için gerekli zaman tanınır. Günlük yazımı tamamlandıktan sonra tüm eğitim-öğretim programına yönelik olarak genel değerlendirme yapmaları için katılımcılara söz hakkı verilir. Bu aşamada gönüllü katılımcıların günlüklerinden paylaşımlarda bulunması için de gereken destek sağlanır.

Nadir Göktürk’e ait eserler içinden katılımcılar tarafından istenen eserlerin seslendirilmesi ile eğitim-öğretim programı sonlandırılır.

4. Tartışma

Bu araştırmada okul öncesi öğretmen adaylarına yönelik olarak şiir terapi uygulama modeli temelli müziksel beğeni eğitim programı geliştirilmesi amaçlanmıştır. Program kapsamında Türk Müziği’nin ünlü besteci ve söz yazarlarından Nadir Göktürk’e ait eserlerin tanıtımına yer verilmiştir. Bu amaçla öncelikli olarak program kapsamında tanıtılacak olan şarkıların seçimi yapılmıştır. Günay ve Özdemir (2006) tarafından aktarılan müzik beğenisinin eğitiminin amaçları (s. 77) esas alınarak şarkılar seçilirken, bu şarkıların söz gücünün yüksek olmasına dikkat edilmiştir. Bu eserlerin sözleri itibarıyla şiir terapi uygulama modeli kapsamında kulla-

nılan teknikler ile uyum sağlayabilecek nitelikte olmalarına, söz içerikleri bakımından okul öncesi öğretmen adaylarının ilgisini çekebilecek konuları ele alıyor olmalarına özen gösterilmiştir. Bu doğrultuda Göktürk'ün arkadaşlık, dostluk, aşk, duygusal iç görü, yaşam sorumlulukları gibi konuları kapsayan 'Aşıkçı' (Göktürk, 2013a), 'Eksik Bir Şey' (Göktürk, 2005), 'Eski Arkadaş' (Göktürk, 2010), 'Yaramaz' (Göktürk, 2013b) ve 'İstanbul' (Göktürk, 2003) isimli eserlerinin tanıtımına yer verilmiştir. Sanatçının (e-posta yazışma sürecinde belirttiği üzere) çok sayıda değerli şiirin bestelenmesine dönük müzik çalışmaları da mevcuttur. Bu doğrultuda sanatçının müziğinde sözlere verdiği önem açıkça görülmektedir. Bu bağlamda seçilen eserlerin söz gücünün yüksekliğinin, bu eserleri şiir terapi uygulama modeli kapsamında kullanılabilir kıldığı ve müzik beğenisi eğitiminin amaçlarına hizmet ettiği düşünülmüştür.

Doğan (2020) gençlerin dinlemeyi tercih ettikleri müziklerin, onların kişilik gelişimlerine yönelik olarak olumlu olduğu kadar olumsuz etkilerinin de olabileceğine vurgu yapmakta ve bu noktada şarkılara ait sözlerin önemine değinmektedir. Müzik duyguları ifade etmede, yönlendirmede, biçimlendirmede etkili bir araçtır (s. 1598-1599). Bu doğrultuda araştırma kapsamında tanıtımına yer verilen eserlerin okul öncesi öğretmen adaylarının öz farkındalık kazanmalarına olanak tanıyan, şiir gücü ve dolayısıyla estetik değeri yüksek şarkılardan oluşuyor olmasının önemli ve değerli olduğu düşünülmektedir. Soycan'a göre (2013) insanlar yaşamlarının her alanında olduğu gibi, müzikle olan ilişkilerinde de belli alışkanlıklar oluşturmaktadır. Bireylerin müziksel beğenileri ile ilişkili olarak, isteyerek ve severek yapmaya başladıkları müziksel davranışlar, zaman içinde düzenli olarak yinelenirken müziksel alışkanlıklara dönüşmektedir (s. 4). Bu doğrultuda araştırmada geliştirilen program kapsamında yer verilen eserlerin tanıtımı ile okul öncesi öğretmen adaylarına; sanatçı tarafından bestelenen şiirleri araştırmaya, farklı müzisyenleri ve eserlerini yakından tanımaya, bu eserlerin sözlere yönelik farkındalık kazandırmaya dönük müziksel bir alışkanlık edindirilebileceği düşünülebilir. Bu doğrultuda okul öncesi öğretmen adayları, dinlemek isteyecekleri farklı müzik eserlerinin sözlerinde de benzer

estetik değerleri arayabilir. Ayrıca Doğan (2020) gençlerin, duygularını ifade edebilmelerine olanak sağlayabilecek, onları stresten, sıkıntılı ruh durumlarından biraz olsun uzaklaştıracak nitelikli ve kaliteli müzik türlerine yönlendirilmeleri gerekliliğine de vurgu yapmaktadır (s. 1599). Bu bağlamda program kapsamında tanıtımı gerçekleştirilen eserlerin sözleri aracılığı ile okul öncesi öğretmen adaylarının duygularını ifade edebilmelerine, bu eserler ile duygudaşlık geliştirerek yalnızlık hissinden uzaklaşabilmelerine ve böylece zor, sıkıntılı zamanlarda farklı bakış açılarına kendilerini açarak stresle baş edebilmelerine destek sağlanabileceği düşünülebilir.

Müziksel beğeni alanına odaklanılan çalışmalara olan ilgi gün geçtikçe artıyor olsa da Türkiye’de bu alan odaklı gerçekleştirilmiş çalışmaların son yıllarda gerçekleştirildiği dikkat çekmektedir. Akçay ve Erden (2020) tarafından Türkiye’de müzik beğenisi üzerine yapılmış olan akademik çalışmaların bibliyografik yöntemle incelendiği araştırma, Türkiye’de müzik beğenisiyle ilgili ilk lisansüstü tez çalışmasının 2007 yılında, ilk makalenin ise 2008 yılında yapıldığını ortaya koymuştur. Türkiye’de müzik beğenisi alanında gerçekleştirilen lisansüstü araştırmalar konularına göre ele alındığında ise çoğunlukla çeşitli öğretim kademelerindeki öğrencilerin müzik beğenilerinin incelenmesine dönük oldukları göze çarpmaktadır. Bu araştırmaların tamamına yakınının çeşitli tarama yöntemleri ile yapıldığı tespit edilmiştir. Müzik beğenisinin önemli bir bölümünü oluşturan kültürel etkenler, bireyin kişilik özellikleri, psikolojik etkenler, sosyal etkenler ve daha pek çok boyutla/değişkenle ilişkisi gibi konularda çok az sayıda araştırma gerçekleştirilmiştir. Lisansüstü çalışmalara benzer durum bu alana odaklanan makale sayılarının azlığında da görülmektedir. Bu makalelerin konuları incelendiğinde ise çoğunlukla üniversite öğrencilerinin müzik beğenilerinin incelenmesine ve müzik tercihinin kuramsal arka planına odaklanıldığı görülmektedir (s. 129,130).

Uluslararası alan yazında ise müzik eğitiminin kişilerin müziksel beğenilerine etkilerinin incelendiği bazı araştırmalar mevcuttur. Hargreaves, Comber ve Colley (1995) tarafından gerçekleştirilen araştırmada müzik dinleme tercihinde farklı

parametrelere ek olarak eğitimin etkisi incelenmiş ve müzik eğitimi ile müzik tercihi arasında önemli bağlantılar olduğu saptanmıştır (Akt. Erdal, 2009, s. 190). Farnsworth' a göre de (1950) eğitim, müzik dinleme beğenisini üretir. Çocuklar davranışları nasıl ailelerinden, akran gruplarından ya da öğretmenlerinden öğrenebiliyorlarsa, bazı müzik türlerini de kendilerine yakın insanların etkisi ile öğrenebilirler (Akt. Erdal, 2009, s. 190). Bu doğrultuda okul öncesi öğretmen adaylarının meslek yaşamları süresince öğrencilerinin müziksel beğeni gelişimlerine sağlayabilecekleri katkının ne derece yüksek olabileceği görülmektedir. Elbette bunun için öncelikle kendilerinin buna yönelik donanım kazanmaları gerekmektedir. Ancak alan yazında bu konuya odaklanan araştırma yetersizliği göze çarpmaktadır. Türkiye'de yapılan çalışmalar incelendiğinde okul öncesi öğretmen adaylarına dönük bir müziksel beğeni eğitimi programının mevcut olmadığı tespit edilmiştir. Müzik beğenisini eğitiminin okul öncesi öğretmen adaylarının hem kişisel müziksel gelişimi hem de mesleki yeterlilikleri açısından ele alınması ihtiyacı ve buna yönelik gerçekleştirilecek program çalışmalarının önemi öne çıkmaktadır.

Bu doğrultuda araştırma kapsamında okul öncesi öğretmen adaylarına yönelik müzik beğenisini eğitimi programı geliştirmek ve bu programın amaçlarına hizmet edeceği düşünülen şiir terapi uygulama modelinden yararlanmak amaçlanmıştır. Bu amaçla geliştirilen program, altı oturum süreli olacak şekilde tasarlanmıştır. Müziksel beğeni eğitimi, okul öncesi dönemden üniversitelerin lisans programlarına dek devam eden, 'genel müzik eğitimi, özengen müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimi' süreçlerinin önemli bir boyutunu oluşturmaktadır. Her yaş grubundan insanın farklı müzik türleri ve bu müzik türlerinin nitelikli örnekleri ile tanışmasını, çeşitli müzik türlerini yakından incelemesini, irdelemesini; müziğin ses gücünü, söz gücünü fark edebilmesini desteklemeyi amaçlayan bu eğitimlerin ilgi çekiciliği, öğrenmeye sunduğu destek potansiyeli de her geçen gün önem kazanmaktadır. Şen'e göre (2016) müzik yansıttığı/içerdiği tüm anlamları, farklılıkları, işlevleri, zenginlikleri ile insan için, insan tarafından insanı anlatan estetik, felsefi, sanatsal bir oluşumdur. Müziğin estetik açıdan anlaşılabilirliği; dinleyiciler tarafından yapısında bulundurduğu ahenk,

güzellik ve etki gücünün hissedilmesini ve sanatsal değerinin özüksenebilmesini gerektirmektedir (Akt. Akyürek, 2019, s. 2052). Bu bağlamda şiir terapi uygulama modeli temelli planlanmış müziksel beğeni eğitim programı ile okul öncesi öğretmen adaylarının müziğin estetik boyutuna dönük bilinç ve farkındalık kazanmalarına katkı sağlanabileceği de görülmektedir. Çünkü bu program ile okul öncesi öğretmen adaylarına müzik eserlerinin güzelliğini, sahip oldukları ahengi ve etki gücünü fark edebilecekleri gerekli zaman, uygulama alanı ve çeşitli teorik bilgileri sunulabilmektedir. Şen'e göre (2016) müzik işlevseldir, hayattan kaçmak istediğimizde soluklanmamızı sağlar. Gözle görülmeden ruh dünyamızın kapısını aralar, kendimizi anlamamızı ve tanımamızı, her şeye dair farkındalık oluşturmamızı sağlar. Müzik uyum, ritim, güzellik, düzen gibi unsurlar 'müzik estetiği' denilen yaşamımızın estetik boyutudur. Bu unsurlar hayatımıza anlam katmaktadır. Müzik türleri; desenler, renkler, biçimler/formlar gibi kendi içinde çeşitlilikler içerir. Her bir tür, kültürümüze olan uzaklığı/yakınlığı ve yaşama bakış açımız ile bir yere ve bir anlama sahiptirler (Akt. Akyürek, 2019, s. 2051). Müziğin insanların düşünce yapılarını, duygu dünyalarını ve hareketlerini etkilediği düşünüldüğünde, hayatın akışını etkileyen bir konu olarak 'beğeni' duygusunu da etkileyeceği düşünülebilir. İnsan, yaşamı boyunca sayısız seçim yapmakta ve bu seçimlerinin sonuçlarını yaşamaktadır. Hür seçimlerini de beğeni duygusu ile gerçekleştirmektedir. Bu nedenle beğeni duygusu, başka bir deyişle estetik yönden değerlendirme becerisi, yaşamın farklı alanlarında yapılan seçimleri de yönlendiren baskın bir duygudur (Soycan, 2013, s. 3). Bu durum, müzikle geçirilen yaşantılar ve müziksel beğeni gelişimi aracılığı ile insanların her şeye dair geliştirebilecekleri farkındalığı ortaya koymaktadır. Tüm bu açılardan bakıldığında müzik alanının her bir türünde sınıflandırılan nitelikli müzik eserlerinin, okul öncesi öğretmen adaylarının kendilerini anlamaları, tanımaları ve her şeye dair geniş bir farkındalık edinmeleri açısından önemli bir öğretim materyali olabileceği düşünülebilir. Bu araştırmanın bulguları doğrultusunda, müzik eserlerinin sahip oldukları bu güçten bilinçli şekilde yararlanabilmek adına şiir terapi uygulama modelinden yarar-

lanılabileceği gözlenmektedir. Şiir terapi uygulama modeli, terapi alanında faydalanılan sağaltıcı etkilerinin (Bkz. Chan, 2003; Demir, 2022; Gregory, 2011; Loew, 2002) yanı sıra öz farkındalığa sağladığı katkılar açısından da sanat etkinlikleri kapsamında müziksel beğeni eğitimi etkinlikleri içinde faydalanılabilecek niteliklere sahiptir. Mazza'ya göre (2014) şiir yazmak, terapi süreçlerinde danışanların kendilerini ifade edebilmeleri, parçalanmış düşünce ve duyguları üzerinde denetim kazanabilmeleri açısından son derece önemli bir araçtır. Danışanlar bu şekilde kişisel duygularını yazmaya başladıklarında daha tutarlı bir denetim duygusu geliştirerek duygularına dönük farkındalık kazanmaktadır (s. 63). Bu uygulamaların sanat etkinlikleri içinde gerçekleştirilmeleri söz konusu olduğunda da duyguların tanınmasında, duygular yardımı ile öz farkındalık geliştirmede sağlayacağı katkı açıktır. Okul öncesi öğretmen adaylarının kendilerine dönük böylesi bir anlayışa sahip olmaları, kendileri dışında insanlara, canlılara yönelik de benzer derin bir algılayışa sahip olmalarını beraberinde getirebilir. Bu durum, hayat boyu ve meslek yaşamları süresince kendileri, yakın-uzak çevreleri ve en önemlisi de öğrencileri ile sağlıklı, anlamlı ilişkiler kurmada onlara katkı sağlayabilir.

Müziksel beğenin inşası edilmesinde şiir terapi uygulama modeli oldukça işlevsel olanaklar sunabilmektedir. Müziksel beğeniye yönelik uygulamaların yalnızca teorik bilgiler vererek müziğin dinlenmesi ile sınırlı tutulması öğrencileri pasif birer dinleyici kılacaktır. Böylesi bir yaklaşımın, öğrenmenin eğlenceli, ilgi çekici olmasını, kalıcı olmasını zorlaştıracığı açıktır. Bu bağlamda araştırma bulguları, şiir terapi uygulama modelinin, Mazza'nın (2014) vurguladığı gibi 'bireyin tüm gelişim alanlarını destekleme potansiyeline sahip yapısı (s. 49)' ile okul öncesi öğretmen adaylarının müziksel beğeni eğitimine yönelik çalışmalarda onların tüm gelişim alanlarını destekleyen, keyifli, aktif katılımın gerçekleştiği, kalıcı öğrenmeye katkı sağlayabilecek güçlü bir köprü oluşturabilir nitelikte olduğunu ortaya koymaktadır.

Şiir terapi uygulama modeli temelli çalışmalar aracılığıyla okul öncesi öğretmen adaylarının bir müzik eserinin sözleri ve müziği ile kuracağı bağ ve bu sayede müziksel beğenileri kolaylıkla derinleşebilir. Böylece Günay ve Özdemir (2006) tarafından ortaya konulan müzik beğenisinin eğitiminin amaçlarından; ‘müzikle doruk yaşantılar geçirebilme’, ‘müzik aracılığı ile insan değerlerini geliştirebilme’ ve ‘müzikle yücelmeyi öğrenebilme’ (s. 77) gibi duyuşsal amaçlara ulaşmak, müzik eserleri ile kurulabilecek böylesi derin bir bağ ile mümkün olabilir. Bu doğrultuda bu araştırma kapsamında tüm oturumlarda gerçekleştirilmesi tasarlanan program kazanımlarının ve planlanan uygulamaların, Günay ve Özdemir (2006) tarafından ortaya konulan müzik beğenisinin eğitiminin yukarıda yer verilen amaçlarını (s. 77) doğrudan destekleyici nitelikte olduğu söylenebilir.

5. Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada okul öncesi öğretmen adaylarına yönelik şiir terapi uygulama modeli temelli müziksel beğeni eğitimi programı geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda Günay ve Özdemir (2006) tarafından aktarılan (s. 77) müzik beğenisinin eğitiminin amaçları ışığında; güncel, tanınırlığı yüksek olan, sözleri bakımından okul öncesi öğretmen adaylarının ilgisini çekebilecek konuları içeren Türk Müziği söz yazarı ve bestecilerinden Nadir Gökçürk’e ait ‘Aşıkçı’ (Gökçürk, 2013a), ‘Eksik Bir Şey’(Gökçürk, 2005), ‘Eski Arkadaş’(Gökçürk, 2010), ‘Yaramaz’ (Gökçürk, 2013b) ve ‘İstanbul’ (Gökçürk, 2003) isimli eserlerin tanıtımına yer verilmiştir.

Araştırma kapsamında geliştirilen programın ders dışı sanat etkinlikleri kapsamında küçük gruplarla uygulanabileceği düşünülmüştür. Program kapsamında yer verilen uygulamalar, okul öncesi öğretmen adaylarının tercihen ayakbağısız olarak kullanabileceği, yaratıcı hareket/dans çalışmaları açısından elverişli bir derslik ortamında gerçekleştirilebilecek şekilde tasarlanmıştır. Program, yürütücüsü olan müzik eğitimcisinin her oturum öncesinde, seçilen şarkıyı eşlik çalgısı ile seslendirmeye dönük bir ön hazırlık yapmasını gerektirmektedir.

Araştırma bulguları doğrultusunda okul öncesi öğretmen adaylarının; Nadir Gökçürk'e ait seçilmiş müzik eserlerini aktif katılım göstererek tanıyabilmeleri, bu eserler ile duygudaşlık geliştirerek eserlerin söz derinliklerini fark edebilmeleri, bu eserlerin estetik değerlerini kavrayabilmeleri ve müziksel beğeni gelişimi sağlayabilmeleri açısından şiir terapi uygulama modeli temelli müziksel beğeni eğitimi programının katkı sağlayıcı niteliklere sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda programın, Günay ve Özdemir (2006) tarafından aktarılan müzik beğenisinin eğitiminin amaçlarından; 'müzikle doruk yaşantılar geçirebilme', 'müzik aracılığı ile insan değerlerini geliştirebilme' ve 'müzikle yücelmeyi öğrenebilme' amaçlarına ulaşmada önemli katkılar sağlayabileceği söylenebilir. Alan yazın incelendiğinde Türkiye'de okul öncesi öğretmen adaylarının müziksel beğenilerinin geliştirilmesine odaklanılarak hazırlanmış ayrıntılı bir müziksel beğeni eğitimi programı önerisine rastlanmamıştır. Okul öncesi öğretmen adaylarının meslek yaşamları süresince öğrencilerinin müziksel beğeni gelişimlerine sağlayabilecekleri katkının ne derece yüksek olabileceği görülmektedir. Elbette bunun için öncelikle kendilerinin buna yönelik donanım kazanmaları gerekmektedir. Ancak alan yazında bu konuya odaklanan araştırma yetersizliği göze çarpmaktadır. İlgili literatür incelendiğinde okul öncesi öğretmen adaylarına dönük şiir terapi uygulama modeli temelli hazırlanmış bir müziksel beğeni eğitimi programının bu boşluğu doldurmaya katkı sağlayacak nitelikte olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda araştırmanın, farklı müzik türleri ve sanatçılara yönelik olarak tasarlanabilecek şiir terapi uygulama modeli temelli müziksel beğeni eğitimi programları için örnek ve öncü olabileceği düşünülmektedir. Bu doğrultuda aşağıda yer alan önerilerde bulunulabilir;

- Araştırma kapsamında geliştirilen şiir terapi uygulama modeli temelli müziksel beğeni eğitimi programına uygulamalı olarak katılması planlanan okul öncesi öğretmen adaylarının programa yönelik görüşleri incelenebilir.
- Müzik beğenisinin eğitimi amaçları göz önünde bulundurularak okul öncesi öğretmen adayları için farklı içeriklere sahip şiir terapi uygulama

modeli temelli müziksel beğeni eğitimi programları tasarlanabilir ve bu programlar basılı ve elektronik platformlarda müzik eğitimcileri ile paylaşılabilir,

- Farklı yaş gruplarına yönelik hazırlanmış şiir terapi uygulama modeli temelli müziksel beğeni eğitimi programlarının etkililiğine dair deneysel çalışmalar yapılabilir.

Kaynakça

- Akyürek, R. (2019). Müzik eğitimcisi adaylarının müzikal beğeni durumlarının incelenmesi: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi örneği. *Turkish Studies Educational Sciences*, 14(5), 2047-2058. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/TurkishStudies.38842>
- Akçay, Ş. Ö. & Erden, E. (2020). Türkiye’de müzik beğenisi üzerine yapılmış olan akademik çalışmaların bibliyografik yöntemle incelenmesi, *Sanat Dergisi*, (36), 117-134. Doi: <http://doi.org/10.47571/ataunigsfd.763079>
- Baker, K. C., & Mazza, N. (2004). The healing power of writing: applying the expressive/creative component of poetry therapy, *Journal of Poetry Therapy*, 17(3), 141-154. DOI: <https://doi.org/10.1080/08893670412331311352>
- Chan, Z. C. Y. (2003). Poetry writing: A therapeutic means for a social work doctoral student in the process of study, *Journal of Poetry Therapy*, 16(1), 5-17. DOI: <https://doi.org/10.1080/0889367031000147995>
- Demir, V. (2022). The effect of poetry therapy on individuals' trait anger and self-esteem levels, *International Journal of Humanities and Art Researches*, 7(4), 362-372. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ijhar/issue/73411/1181700>
- Doğan, U. (2020). Ortaöğretim öğrencilerinin müzik beğeni ve tercihlerinin çeşitli değişkenler yönünden incelenmesi (Sivas/Zara örneği), *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(76), s. 1579-1600. DOI:10.17755/esosder.669678 <https://dergipark.org.tr/tr/pub/esosder/issue/56179/669678>
- Erdal, B. (2009). Müzik tercihi ve kişilik ilişkisi. *C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, 35(2), 188-196. <http://cujos.cumhuriyet.edu.tr/tr/pub/issue/4341/59331>
- Göktürk, N. (2003). İstanbul, *İlk aşk* albümünden. Erişim Adresi: <http://www.ezginingunlugu.com.tr/ezginin-gunlugu/sarkilar/ilk-ask-2003/istanbul>
- Göktürk, N. (2005). Eksik Bir Şey, *Dargın mıyız* adlı albümden. Erişim adresi: <http://www.ezginingunlugu.com.tr/ezginin-gunlugu/sarkilar/dargin-miyiz-2005/eksik-bir-sey>
- Göktürk, N. (2010). Eski arkadaş, *Eski arkadaş* adlı albümden. Erişim adresi: <http://www.ezginingunlugu.com.tr/ezginin-gunlugu/sarkilar/eski-arkadas-2010/eski-arkadas>
- Göktürk, N. (2013a). Aşıkçı, *Süslü saksı sokağı* adlı albümünden. Erişim adresi: <http://www.nadirgokturk.com/sss.html>
- Göktürk, N. (2013b). Yaramaz, *Süslü saksı sokağı* adlı albümünden. Erişim adresi: <http://www.nadirgokturk.com/sss.html>
- Gregory, H. (2011). Using poetry to improve the quality of life and care for people with dementia: A qualitative analysis of the try to remember programme, *Arts & Health*, 3(2), 160-172. DOI: <https://doi.org/10.1080/17533015.2011.584885>

- Günay, E., & Özdemir, M. A. (2006). *Müzik öğretimi teknolojisi ve materyal geliştirme*. Bağlam Yayıncılık.
- Loew, J. N. (2002). The effect of poetry therapy on the self-esteem and life satisfaction of nursing home residents (Master of Science), The University of Scranton, Scranton. <https://digitalservices.scranton.edu/digital/collection/p15111coll1/id/325/>
- Mazza, N. (2012). Poetry/creative writing for an arts and athletics community outreach program for at-risk youth, *Journal of Poetry Therapy*, 25(4), 225-231. DOI: <https://doi.org/10.1080/08893675.2012.738491>
- Mazza, N. (2014). *Şiir terapi teori ve pratik*. Okuyan Us.
- Mazza, N. F., & Hayton, C. J. (2013). Poetry therapy: An investigation of a multidimensional clinical model, *The Arts in Psychotherapy*, 40(1), 53-60. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.aip.2012.10.002>
- Sildir, E., & Sümer, M. (2017). Okul öncesi eğitim programında yer alan dil gelişimiyle ilgili kazanımların Türkçe dersi öğretim programındaki 1. sınıf kazanımlarını desteklemesi açısından incelenmesi, *Sinop Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(2), 273-288. <https://doi.org/10.30561/sinopusd.328892>
- Springer, W. (2006). Poetry in therapy: A way to heal for trauma survivors and clients in recovery from addiction, *Journal of Poetry Therapy*, 19(2), 69-81. DOI: <https://doi.org/10.1080/08893670600756632>
- Soycan, M. (2013). Konya İli Ortaöğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Müziksel Beğenileri Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma (Yüksek Lisans Tezi), Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp> üzerinden erişilmiştir.
- Sun, M. & Seyrek, H. (1998). *Okul öncesi eğitiminde müzik*. MEY.
- Temiz, E. (2006). Okulöncesi dönemde müzik eğitimi; yaşanan problemler ve çözüm önerileri, *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirileri* (s. 193-207) içinde, 26-28 Nisan 2006, Pamukkale Üniv. Eğt. Fak., Denizli.
- Ürfioğlu, A. (1989). *Bebeklik ve okulöncesi dönemde müziğin gelişimi ve eğitimi*. Ya-Pa Yayınları.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. SEÇKİN.
- Yükseköğretim Kurulu[YÖK], Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programı, 2018. Erişim adresi: https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Yeni-Ogretmen-Yetistirme-Lisans-Programlari/Okul_Oncesi_Ogretmenligi_Lisans_Programi.pdf 21.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Yükseköğretim Kurulu[YÖK], Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları, 2007. Erişim adresi: <https://www.yok.gov.tr/Documents/Yayinlar/Yayinlari-miz/egitim-fakultesi-ogretmen-yetistirme-lisans-programlari.pdf> 21.08.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Yücesan, E. (2016). Müzik terapi, şiir terapi ve yaratıcı drama uygulamalarının üniversite öğrencilerinin benlik saygısı düzeylerine etkisi (Doktora tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp> üzerinden erişilmiştir.
- Yücesan, E., & Şendurur, Y. (2018). Effects of music therapy, poetry therapy, and creative drama applications on self-esteem levels of college students, *Journal of Poetry Therapy*, 31(1), 26-39. DOI: <https://doi.org/10.1080/08893675.2018.1396730>

Extended Abstract

The literature indicates that it is important to develop the musical appreciation of pre-school pre-service teachers both in terms of developing their personal musical knowledge and skills and supporting their professional development. Accordingly, within the scope of the research, it was aimed to 'design a musical appreciation education program based on a poetry therapy practice model' to support the musical appreciation development of pre-school pre-service teachers who will carry out music education processes with their students throughout their professional lives. For this purpose, it is aimed to select the works intended to be introduced within the scope of the program and to plan musical appreciation education course applications based on the poetry therapy practice model for pre-school pre-service teachers in line with the general aims of musical appreciation education by making use of these works.

The research was designed as qualitative research. Within the scope of the research, first of all, songs that are thought to be used with the poetry therapy practice model and that may attract the attention of pre-school pre-service teachers, covering topics such as friendship, love, life responsibility, emotional insight, etc. were identified. In this regard, Nadir Göktürk's works titled 'Aşıkçı' (2013a), 'Eksik Bir Şey' (2005), 'Eski Dost' (2010), 'Yaramaz' (2013b) and 'İstanbul' (2003), which cover these subjects, are introduced.

While designing a musical appreciation education program based on the poetry therapy practice model prepared for pre-school pre-service teachers, the program achievements determined in line with the aims of musical appreciation education (p. 77) cited by Günay and Özdemir (2006) and the works intended to be promoted were shared with an academician who is an expert in the field of educational sciences program development, necessary arrangements were made for the achievements in line with the suggestions of this academician. Then, the six-session content of the program based on the poetry therapy application model was completed.

1st Session

Participants: Preschool pre-service teachers (10 individuals)

Topic: Meeting

Duration: 45+45 min.

Objectives:

They recognize the verbal values of the songs.

They express their feelings towards songs in creative ways.

Materials:

Sufficient paper, pencil and eraser for writing practice.

Implementation:

The course starts with a greeting by sitting in a circle with the participants. First of all, the purpose and content of the education program are briefly introduced to preschool pre-service teachers. Then it continues with the meeting event.

Creative/Expressive Style

For the meeting activity, the preschool pre-service teachers forming the group are asked to write a 6-line story about themselves. When the creative writing work is completed, each participant is supported to share their story.

Creative/Expressive Style

After the meeting event, the participants talk to each other about the songs. It is discussed how the songs take place in their lives, at which moments and periods of their lives they benefit from the songs, and the lyric and musical values of the songs. Afterward, the structured poem is shared with the group and creative writing is started;

The colors of the songs.....
The songs sound like.....
The songs are like.....
The songs taste like.....
The songs smell like.....
The songs make me feel.....

It is paid attention to allow time for all participants to write their poems. When the creative writing work is completed, each participant is allowed to share their poetry. To finish the lesson, the last activity starts.

Creative/Expressive Style

To complete the lesson, they sit in a circle position. The thoughts of each participant about the lesson, their own feelings, and their feedback on the situations are shared in the group. Finally, each participant is asked to create a diary for this lesson. All participants are given time to fill out their diaries. After the creative writing activity is completed, the lesson ends by saying goodbye to see you in the next lesson.

In line with the research findings, it is observed that the works selected to be introduced within the scope of the program have qualities that can be used within the scope of the poetry therapy practice model in the musical appreciation education processes of pre-school pre-service teachers. The research findings indicate that the musical appreciation training program based on the poetry therapy practice model has contributing aspects for pre-school pre-service teachers in terms of 'being able to recognize the selected musical works of Nadir Gökürk by active participation, to realize the lyrical depth of the works by developing empathy, to understand the aesthetic values of these works and to display musical taste improvement.